

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. vasario 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Transportas – Kelių transportas – Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 – Reglamentas (ES) Nr. 165/2014 – Pareiga naudoti tachografą – Išimtis, taikoma transporto priemonėms, skirtoms gyviems gyvuliams vežti iš ūkių į vietines prekyvietes ir atvirkščiai arba iš prekyviečių į vietines skerdyklas“

Byloje C-231/18

dėl *Oberlandesgericht Oldenburg* (Oldenburgo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) 2018 m. kovo 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2018 m. balandžio 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje prieš

NK,

dalyvaujant

Staatsanwaltschaft Oldenburg,

Staatliches Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg,

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas F. Biltgen, teisėjai C. G. Fernlund ir L. S. Rossi (pranešėja),

generalinis advokatas N. Wahl,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos E. Sawkins Eikeland, K. H. Aarvik ir C. Anker,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Eggers ir J. Hottiaux,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (OL L 102, 2006, p. 1), iš dalies pakeisto 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 165/2014 (OL L 60, 2014, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 561/2006), 13 straipsnio 1 dalies p punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą, iškeltą NK, didmenine gyvulių prekyba Žemutinėje Saksonijoje (Vokietija) užsiimančiam asmeniui, už leidimą vienam iš savo vairuotojų gyvulius iš žemės ūkio bendrovės vežti tiesiogiai į skerdyklą be vairuotojo kortelės.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 561/2006 1 straipsnyje nustatyta:

„Siekiant suderinti konkurencijos sąlygas tarp sausumos transporto rūšių, ypač kelių transporto sektoriuje, bei pagerinti darbo sąlygas ir saugų eismą keliuose, šis reglamentas nustato vairavimo trukmių, pertraukų ir poilsio laikotarpių taisykles vairuotojams, vežantiems keleivius ir krovinius keliais. <...>“
- 4 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta:

„Šis reglamentas taikomas vežant keliais:

 - a) krovinius, kai maksimali leidžiama transporto priemonės masė kartu su priekaba ar puspriekabe viršija 3,5 tonos, <...>“
- 5 Minėto reglamento 13 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jei nepažeidžiami 1 straipsnyje nustatyti tikslai, kiekviena valstybė narė savo teritorijoje arba, suinteresuotoms valstybėms sutikus, kitos valstybės narės teritorijoje gali leisti išimtis dėl 5–9 straipsnių ir nustatyti tokioms išimtims individualias sąlygas, kai vežama tokiomis transporto priemonėmis:

<...>

 - p) transporto priemonėmis, kurios yra naudojamos pristatant [gyvus] gyvulius iš ūkių į vietines prekyvietes ir atvirkščiai arba iš prekyviečių į 100 kilometrų spinduliu esančias vietines skerdyklas.“
- 6 Reglamente Nr. 165/2014, be kita ko, nustatomos prievolės ir reikalavimai, susiję su kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų konstrukcija, montavimu, naudojimu, bandymu ir kontrole.
- 7 Šio reglamento 3 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„tam tikroms transporto priemonėms netaikomos <...> reglamento <...> Nr. 561/2006 <...> nuostatos. Siekiant užtikrinti nuoseklumą taip pat turėtų būti įmanoma tokioms transporto priemonėms netaikyti šio reglamento.“

8 Reglamento Nr. 165/2014 2 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Be nurodytųjų 1 dalyje, šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

a) tachografas [arba kontrolės prietaisas] – įranga, skirta įrengti kelių transporto priemonėse automatiškai arba pusiau automatiškai rodyti, registruoti, spausdinti, laikyti ir pateikti duomenis apie tokių transporto priemonių judėjimą, įskaitant jų greitį, pagal 4 straipsnio 3 dalį, ir išsamią informaciją apie tam tikrus jų vairuotojų darbo laikotarpius;

<...>

d) tachografo kortelė – su tachografu naudotina lustinė kortelė, pagal kurią tachografu nustatoma kortelės turėtojo tapatybė ir leidžiamas duomenų perdavimas ir laikymas;

<...>

f) vairuotojo kortelė – tachografo kortelė, kurią valstybės narės valdžios institucijos išduoda konkrečiam vairuotojui, pagal kurią nustatoma vairuotojo tapatybė ir kuri yra skirta duomenims apie vairuotojo veiklą laikyti;

<...>“

9 Šio reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės šio reglamento gali netaikyti Reglamento <...> Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 ir 3 dalyse minimoms transporto priemonėms.“

Vokietijos teisė

10 *Fahrpersonalgesetz* (Įstatymas dėl vairuotojų) 8 straipsnyje nustatyta:

„(1) Asmuo pripažįstamas padaręs nusižengimą, jeigu tyčia ar dėl neatsargumo:

1. kaip verslininkas

<...>

b) <...> pažeidžia Reglamento <...> Nr. 165/2014 nuostatas <...>

(2) Už administracinius nusižengimus 1 dalies 1 ir 3 punktuose nustatytais atvejais skiriama bauda iki 30 000 eurų <...>“

11 *Fahrpersonalverordnung* (Vairuotojų darbo tvarkos taisyklės) 18 straipsnio 1 dalies 16 punkte nustatyta:

„(1) Pagal Reglamento <...> Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalį ir Reglamento <...> Nr. 165/2014 3 straipsnio 2 dalį Reglamento <...> Nr. 561/2006 5–9 straipsniai ir Reglamentas <...> Nr. 165/2014 netaikomi šioms transporto priemonių rūšims:

<...>

16. transporto priemonėms, kurios yra naudojamos pristatant gyvus gyvulius 100 kilometrų spinduliu nuo įmonės buvimo vietos iš ūkių į vietines prekyvietes ir atvirkščiai arba iš prekyviečių į vietines skerdyklas.“

12 Vairuotojų darbo tvarkos taisyklių 23 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta:

„(1) Asmuo pripažįstamas padaręs nusizengimą, kaip tai suprantama pagal Įstatymo dėl vairuotojų 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunktį, jeigu kaip verslininkas pažeidžia <...> Reglamentą <...> Nr. 165/2014 tyčia ar dėl neatsargumo

<...>

2. neužtikrindamas, kad gerai veiktų tachografas arba būtų tinkamai naudojamas tachografas, vairuotojo kortelė ar registracijos lapai <...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

13 NK yra didmenine gyvulių prekyba užsiimantis asmuo, kuris superka gyvulius iš gyvulių augintojų ir paskui pristato juos į skerdyklą, kuriai šiuos gyvulius perparduoda.

14 2016 m. lapkritį NK iš gyvulių augintojo Klopenburgo apskrityje (Žemutinė Saksonija) įsigijo penimų kiaulių ir jas viena iš savo transporto priemonių, skirtų gyvuliams vežti, iš žemės ūkio bendrovės nuvežė į skerdyklą. Atlikus patikrinimą kelyje nustatyta, kad transporto priemonės vairuotojas nebuvo įdėjęs savo vairuotojo kortelės. Pagal Įstatymą dėl vairuotojų ir Vairuotojų darbo tvarkos taisykles NK buvo paskirta 750 eurų bauda už tai, kad leido ir nurodė vairuotojui važiuoti be vairuotojo kortelės; skirta bauda buvo patvirtinta *Amtsgericht Oldenburg* (Oldenburgo apylinkės teismas, Vokietija) sprendimu.

15 Dėl šio sprendimo NK pateikė apeliacinį skundą *Oberlandesgericht Oldenburg* (Oldenburgo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) nurodydamas, kad turi būti taikoma Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatyta išimtis, į kurią daroma nuoroda Reglamento Nr. 165/2014 3 straipsnio 2 dalyje ir kuri į Vokietijos teisę buvo perkelta Vairuotojų darbo tvarkos taisyklių 18 straipsnio 1 dalies 16 punktu.

16 Manydamas, kad nėra akivaizdu, kaip aiškinti sąvoką „prekyvietė“, kaip ji suprantama pagal Reglamentą Nr. 561/2006, *Oberlandesgericht Oldenburg* (Oldenburgo aukštesnysis apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar gali didmenine gyvulių prekyba užsiimantis asmuo, kuris superka gyvus gyvulius iš ūkininko ir pristato juos į 100 kilometrų spinduliu esančią skerdyklą, kuriai šiuos gyvulius parduoda, remtis <...> Reglamento <...> Nr. 561/2006 <...> 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatyta išimtimi – „transporto priemonėmis, kurios yra naudojamos pristatant gyvulius iš ūkių į vietines prekyvietes ir atvirkščiai arba iš prekyviečių į 100 kilometrų spinduliu esančias vietines skerdyklas“, – kadangi įsigijimas iš ūkininko reiškia įsigijimą iš „prekyvietės“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, arba kadangi pati prekybos gyvuliais įmonė laikytina prekyviute?

Jei tai nėra „prekyvietė“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą:

ar gali didmenine gyvulių prekyba užsiimantis asmuo, kuris superka gyvus gyvulius iš ūkininko ir pristato juos į 100 kilometrų spinduliu esančią skerdyklą, kuriai šiuos gyvulius parduoda, remtis šia išimtimi atitinkamai taikydamas pirmiau nurodytą nuostatą?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 17 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar sąvoka „prekyvietė“, esanti Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte, turi būti aiškinama taip, kad ji reiškia arba didmenine gyvulių prekyba užsiimančio asmens ir gyvulių augintojo sandorį, arba patį didmenine gyvulių prekyba užsiimančią asmenį, ir ar galima šioje nuostatoje įtvirtintą išimtį išplėsti tiek, kad ji apimtų transporto priemonės, skirtas gyviems gyvuliams vežti iš ūkių į vietines skerdyklas.
- 18 Pirmiausia reikia priminti, kad visų pirma Reglamentu Nr. 561/2006, vadovaujantis jo 1 straipsniu, siekiama suderinti konkurencijos sąlygas kelių transporto sektoriuje ir pagerinti darbo sąlygas bei kelių eismo saugą; šie tikslai, be kita ko, iš esmės reiškia pareigą įrengti kelių transporto priemonėse patvirtintus tachografus, kuriuos naudojant būtų galima patikrinti, ar laikomasi vairavimo ir vairuotojų poilsio laiko reikalavimų (2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *A. Karuse*, C-222/12, EU:C:2014:142, 29 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 19 Vis dėlto visų pirma pagal Reglamento Nr. 165/2014 3 straipsnio 2 dalį valstybėms narėms leidžiama atleisti nuo prievolės įrengti ir naudoti tachografus transporto priemonėse, nurodytose, be kita ko, Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalyje, tarp kurių yra ir šios nuostatos p punkte paminėtos priemonės, t. y. „transporto priemon[ės], kurios yra naudojamos pristatant [gyvus] gyvulius iš ūkių į vietines prekyvietes ir atvirksčiai arba iš prekyviečių į 100 kilometrų spinduliu esančias vietines skerdyklas“.
- 20 Kadangi Vokietijos Federacinė Respublika pasinaudojo Reglamento Nr. 165/2014 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta teise, svarbu nustatyti Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte numatytos išimties apimtį.
- 21 Šiuo klausimu pažymėtina, kad kaip Reglamento Nr. 561/2006 5–9 straipsnių išimtis šio reglamento 13 straipsnio 1 dalies p punkte apibrėžtos taikymo sąlygos turi būti aiškinamos siaurai (dėl minėto reglamento 13 straipsnio 1 dalies d punkto pagal analogiją žr. 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Seeger*, C-554/09, EU:C:2011:523, 33 punktą). Be to, šios išimties apimtis turi būti nustatyta atsižvelgiant į nagrinėjamo reglamentavimo tikslus (šiuo klausimu žr. 2014 m. kovo 13 d. Sprendimo *A. Karuse*, C-222/12, EU:C:2014:142, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 22 Dėl Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkto formuluotės pažymėtina, kad ši nuostata susijusi ne su bendra „prekyvietės“ sąvoka, bet su konkretesne „vietinių prekyviečių“ sąvoka. Taigi dėl šios sąvokos nėra jokių abejonių, kad minėtoje nuostatoje nustatyta išimtis yra griežtai susijusi tik su transporto priemonės, kuria vežami gyvi gyvuliai, išvykimo ir paskirties vietomis, nes ūkiai niekaip negali būti laikomi gyvulių „vietinėmis prekyvietėmis“. Be to, būdvardis „vietinės“ neišvengiamai reiškia, kad nagrinėjamos „prekyvietės“ susijusios ne su sandorių, kuriais siekiama pervežti gyvus gyvulius, faktiniu įgyvendinimu neatsižvelgiant į vietovę, kurioje šie sandoriai vykdomi, bet su konkrečiomis apibrėžtomis ir skirtingomis vietovėmis, viena vertus, ūkiais arba gyvulių augintojų ūkiais ir, kita vertus, vietinėmis skerdyklomis, esančiais Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nurodytoje geografinėje zonoje.
- 23 Taigi, priešingai, nei savo rašytinėse pastabose teigia Norvegijos vyriausybė, iš Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkto matyti, kad „vietinė prekyvietė“ negali būti painiojama su ūkio arba žemės ūkio bendrovės buvimo vieta, o tai reiškia, jog didmenine gyvulių prekyba užsiimančias asmuo negali gyvų gyvulių tiesiogiai iš šio ūkio arba žemės ūkio bendrovės vežti į vietinę skerdyklą.
- 24 Jeigu Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatyta išimtis būtų aiškinama priešingai, toks aiškinimas taip pat prieštarautų šios nuostatos ir minėto reglamento tikslams.

- 25 Šiuo klausimu primintina, kad, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs dėl prievolės naudoti tachografą išimties, numatytos 1969 m. kovo 25 d. Reglamento (EEB) Nr. 543/69 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 77, 1969, p. 49) su pakeitimais, padarytais 1977 m. gruodžio 12 d. Tarybos (EEB) reglamentu Nr. 2827/77 (OL L 334, 1977, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 543/69), 14a straipsnio 2 dalies c punkte, kurio formuluotė iš esmės analogiška Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatytos išimties formuluotei, šia išimtimi siekiama paskatinti komercinę veiklą, kuriai teikiama pirmenybė vežimo paslaugos *per se* atžvilgiu, ir ji gali būti taikoma tik pervežimams trumpais atstumais, vykdomiems dėl individualių gyvulių augintojų ūkių interesų, susijusių su arba įprastais tokių ūkių poreikiais, arba jų aprūpinimu, arba jų produkcijos realizavimu (1985 m. kovo 28 d. Sprendimo *Hackett ir kt.*, 91/84 ir 92/84, EU:C:1985:153, 16 ir 19 punktai).
- 26 Atsižvelgdamas į šį tikslą Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 543/69 14a straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta išimtis neapima vežimo, kuris, kiek tai susiję su nuvažiuotais atstumais, su naudojamų transporto priemonių galia ir jų naudojimo intensyvumu, apima charakteristikas, pateisinusias tachografų naudojimo išplėtimą, t. y. riziką, kad transporto priemonės bus per intensyviai eksploatuojamos, o jų vairuotojų išnaudojami, ir visas iš to kylančias nepageidaujamas pasekmes, susijusias su socialine transporto darbuotojų apsauga, kelių saugumu ir sveikos konkurencijos sąlygų išsaugojimu nagrinėjamame sektoriuje (1985 m. kovo 28 d. Sprendimo *Hackett ir kt.*, 91/84 ir 92/84, EU:C:1985:153, 21 punktas).
- 27 Žinoma, Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatyta išimtis, priešingai nei ta, kuri numatyta Reglamento Nr. 543/69 14a straipsnio 2 dalies c punkte, apima papildomą sąlygą, susijusią su geografinė zona, kurioje ji taikoma.
- 28 Vis dėlto, jeigu išimtis būtų aiškinama taip plačiai, kad ji leidžia nenaudoti tachografų transporto priemonėse, kuriomis gyvi gyvuliai vežami tiesiogiai iš ūkio į vietines skerdyklas, kiltų rizika, jog ūkio subjektai, kaip antai didmenine gyvulių prekyba užsiimantys asmenys, bus skatinami per intensyviai eksploatuoti didelės galios transporto priemones, kuriomis gyvi gyvuliai iš įvairių ūkių į vietines skerdyklas būtų vežami kasdien po keletą valandų ir be pertraukos, taip pažeidžiant Reglamentu Nr. 561/2006 siekiamus vairuotojų socialinės apsaugos ir kelių saugumo tikslus. Kaip Europos Komisija pažymėjo savo rašytinėse pastabose, tokia rizika būtų aiški visų pirma tuomet, jeigu atitinkamam regionui, kaip nagrinėjamas šioje byloje, būtų būdingas didelis gyvulius auginančių ūkių tankumas ir didelis gyvūninės kilmės produktų perdirbimo centrų skaičius.
- 29 Šio aiškinimo negali paneigti Norvegijos vyriausybės argumentai, susiję, pirma, su tuo, kad valstybėse narėse nuolat mažėja vietinių galvijų prekyviečių skaičius, dėl ko reikia lanksčiau aiškinti Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatytą išimtį, ir, antra, su gyvūnų sveikatos ir gerovės paisyimu, o tai būtų labiau užtikrinama, jeigu jie būtų tiesiogiai vežami iš ūkių į vietines skerdyklas.
- 30 Dėl pirmojo punkto, net jeigu paaiškėtų, kad galvijų vietinių prekyviečių skaičius valstybėse narėse sumažėjo, net ir reikšmingai, pakanka pažymėti (taip teigė ir Komisija), kad Sąjungos teisės aktu leidėjas vis dėlto aiškiai atmetė jos pasiūlymą, kuriuo buvo siekiama išplėsti Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte nustatytos išimties apimtį. Vėliau, priimdamas Reglamentą Nr. 165/2014, Sąjungos teisės aktu leidėjas tik padidino 50 kilometrų spindulio geografinę zoną iki 100 kilometrų, tačiau nepanaikino sąvokos „vietinės prekyvietės“.
- 31 Dėl antrojo punkto pažymėtina, kad nors reikalavimas paisyti gyvūnų sveikatos ir gerovės nėra nurodytas tarp Reglamento Nr. 561/2006 tikslų, bet kuriuo atveju, priešingai, nei siūlo Norvegijos vyriausybė, niekaip negalima atmesti galimybės, kad toks reikalavimas yra suderinamas su minėtais tikslais. Iš tiesų transporto priemonių, kuriomis gyvi gyvūnai kasdien ir be pertraukos vežami tiesiogiai iš keleto ūkių į vieną ar kelias vietines skerdyklas, per intensyvus eksploatavimas ne tik gali paveikti vairuotojų darbo sąlygas ir kelti pavojų kelių saugumui, kuriais pateisinama prievolė tokiose transporto priemonėse naudoti tachografus, bet ir gali turėti neigiamą poveikį šių gyvūnų sveikatai ir gerovei.

- 32 Darytina išvada, kad į pateiktą prejudicinį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies p punkte esanti sąvoka „vietinės prekyvietės“ turi būti aiškinama taip, jog ji negali reikšti nei didmenine gyvulių prekyba užsiimančio asmens ir gyvulių augintojo sandorio, nei paties didmenine gyvulių prekyba užsiimančio asmens, todėl šioje nuostatoje įtvirtinta išimtis negali būti išplėsta tiek, kad apimtų transporto priemones, kuriomis gyvi gyvuliai vežami tiesiogiai iš ūkių į vietines skerdyklas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 33 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85, iš dalies pakeisto 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 165/2014, 13 straipsnio 1 dalies p pastraipoje esanti sąvoka „vietinės prekyvietės“ turi būti aiškinama taip, kad ji negali reikšti nei didmenine gyvulių prekyba užsiimančio asmens ir gyvulių augintojo sandorio, nei paties didmenine gyvulių prekyba užsiimančio asmens, todėl šioje nuostatoje įtvirtinta išimtis negali būti išplėsta tiek, kad apimtų transporto priemones, kuriomis gyvi gyvuliai vežami tiesiogiai iš ūkių į vietines skerdyklas.

Parašai.